

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć¹: <i>wykład</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Polityka społeczna	
Cele kształcenia C1 Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami polityki społecznej, jej celami oraz zakresem. C2 Przekazanie wiedzy dotyczącej uwarunkowań polityki społecznej C3 Ukazanie współczesnych problemów społecznych oraz określenie sposobów ich rozwiązywania C4 WYROBIEŃCIE umiejętności rozumienia roli i działań państwa, samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1 Student posiada wiedzę z zakresu struktury społecznej, kontroli społecznej Ws2 Student zna podstawowe zagadnienia dotyczące zróżnicowań i nierówności we współczesnym społeczeństwie polskim Ws3 Student potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu dynamiki zmiany społecznej w celu analizowania i interpretowania procesów społecznych	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład aktywny z zastosowaniem multimedialnego przekazu Mk2 Dyskusja	
Program kształcenia (treści nauczania): T1 Pojęcie, geneza i etapy rozwoju polityki społecznej. Interdyscyplinarny charakter polityki społecznej T2 Zakres podmiotowy i przedmiotowy polityki społecznej T3 Uwarunkowania demograficzne, polityczne i gospodarcze polityki społecznej T4 Style i instrumenty polityki społecznej T5 Diagnoza, diagnozowanie, badania diagnostyczne w polityce społecznej T6 Wybrane problemy stanowiące przedmiot działań polityki społecznej we współczesnej	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

Polsce		
T7 Współczesne wyzwania i kierunki rozwoju polityki społecznej		
Literatura podstawowa:		
1. Kurowska A., <i>Wskaźniki społeczne w polityce społecznej. Historia, teoria i zastosowanie w praktyce</i> , Difin, Warszawa 2011 2. Richert-Kaźmierska A., <i>Polityka państwa wobec starzenia się ludności w Polsce</i> , CeDeWu, Warszawa 2019 3. <i>Stulecie polskiej polityki społecznej 1918-2018</i> , (red. Bojanowska E., Grewiński M., Rymsza M., Uścińska G., MRPiPS, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2018 4. Szatur-Jaworska B., <i>Diagnozowanie w polityce społecznej. Metody i problemy</i> , IPS UW Warszawa 2014		
Literatura uzupełniająca:		
1. „Polityka Społeczna” miesięcznik IPiSS Warszawa 2. „Problemy Polityki społecznej. Studia i dyskusje”, czasopismo PAN, UW Warszawa 3. Rataj Z., <i>Społeczne budownictwo mieszkaniowe i jego rola w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych niezamożnych gospodarstw domowych w Polsce</i> , CeDeWu, Warszawa 2018 4. Sześciń D., <i>Samoobsługowe państwo dobrobytu. Czy obywatelska koprodukcja uratuje usługi publiczne</i> . Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2015		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):		
P1 kolokwium		
Efekty uczenia się dla przedmiotu³		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym, terminologię z zakresu polityki społecznej, prawidłowo definiuje jej cele i zadania oraz formułuje kierunki współczesnych zmian społecznych.	K_W01
E2_W	Student ma zaawansowaną wiedzę o najważniejszych problemach społecznych w Polsce, definiuje rolę administracji publicznej w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej.	K_W02
E3_W	Student rozpoznaje potrzebę diagnozowania problemów społecznych, ma wiedzę na temat badań diagnostycznych w polityce społecznej.	K_W09
E4_U	Student posiada umiejętność rozpoznawania i oceniania rzeczywistych potrzeb i problemów społecznych.	K_U02
E5_U	Student potrafi właściwie identyfikować źródła i sposoby rozwiązywania kwestii społecznych.	K_U03
E6_K	Student przyjmuje postawę analityczną względem zjawisk i procesów zachodzących w obszarze polityki społecznej, podejmuje wysiłek związany z dociekaniami ich przyczyn i konsekwencji.	K_K03
E7_K	Student dąży do poszerzenia zakresu wiedzy związanej z najistotniejszymi problemami społecznymi mając świadomość konieczności ich rozwiązywania w praktyce	K_K01

³ Efekty kształcenia dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

	zawodowej .				
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1, C4	T1, T2, T4, T5, T7	Mk1	P1
E2_W	K_W02	C1, C2, C3	T1, T3, T6	Mk1	P1
E3_W	K_W09	C1, C3	T5	Mk1	P1
Umiejętności					
E4_U	K_U02	C1, C2, C3	T1, T3, T6, T7	Mk1, Mk2	P1
E5_U	K_U03	C1, C2, C3, C4	T2, T3, T4, T5, T6,	Mk1, Mk2	P1
Kompetencje					
E6_K	K_K01	C1, C2,	T1, T2, T3, T4, T5,	.Mk1, Mk2	P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim	35	20
Ćwiczenia			
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	10
	Rozwiązywanie zadań i problemów		10
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	10	10
	Zaliczenie przedmiotu		
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		50	
Liczba punktów ECTS		2	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć¹: <i>Wykład/ćwiczenia</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (6 PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Psychologia rozwojowa	
Cele kształcenia C1 Celem kształcenia jest: przekazanie wiedzy na temat rozwoju człowieka w poszczególnych etapach życia. C2 Zaprezentowanie wpływu środowiska na rozwój jednostki. C3 Wskazanie wpływu edukacji przedszkolnej i szkolnej na rozwój człowieka. C4 Przygotowanie absolwenta do prowadzenia zajęć edukacyjnych dostosowanych do możliwości rozwojowych jednostki.	
Przedmiot wprowadzający: - Wprowadzenie do psychologii	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1 Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk opisujących jednostkę. Ws2 Obserwuje i analizuje wpływ społeczeństwa na rozwój jednostki.	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład aktywny Mk2 Ćwiczenia w parach i małych grupach Mk3 Gry symulacyjne Mk4 Psychodramy Mk5 Ankiety, kwestionariusze Mk6 Filmy szkoleniowe	
Program kształcenia (treści nauczania): T1 Najważniejsze teoria w psychologii rozwojowej. T2 Rozwój człowieka w poszczególnych etapach życia: okres prenatalny.	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

T3 Rozwój człowieka w poszczególnych etapach życia: okres niemowlęcy.

T4 Rozwój dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

T5 Problemy wieku dojrzewania.

T6 Aktualna sytuacja dotycząca samobójstw wśród młodzieży w Polsce i na świecie.

T7 Rozwój człowieka w poszczególnych etapach życia: dorosłość i późna dorosłość.

Literatura podstawowa:

1. Birch A., Psychologia rozwojowa w zarysie. Od niemowlęstwa do dorosłości. PWN Warszawa 2019
2. Trempała J., Psychologia rozwoju człowieka, PWN, Warszawa 2016
3. Schaffer D.R., Kipp K., Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości, Harmonia, Warszawa 2015
4. Tabak I., Zawadzka D., Wiśniewska, D., Prawidłowości rozwoju w okresie dzieciństwa i dorastania (w:) M. Sawicka, A. Kühn Dymecka (red.) Psychologia kliniczna. Podręcznik praktyczny dla specjalistów. Program podstawowy. Warszawa, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej 2010
5. Bee, H., Psychologia rozwoju człowieka. Poznań. Zys i S-ka, 2004
6. Żebrowska M., Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży. Warszawa 1986, PWN.

Literatura uzupełniająca:

1. Sokołowska, E., Zabłocka-Żytka, L., Psychologia rozwojowa dla klinicystów. Przykładowe ćwiczenia i interwencje, Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna Sp. Z.o.o., Warszawa 2013
2. Brzezińska, A., Społeczna psychologia rozwoju. Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2007
3. Brzezińska A., Appelt K., Ziółkowska B., Psychologia rozwoju człowieka, GWP, Sopot 2016.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 ocena aktywności studenta na zajęciach

F2 ocena przygotowanego przez studenta projektu

F3 studium przypadku.

P1 kolokwium

Efekty uczenia się dla przedmiotu³

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym, najważniejsze teorie w psychologii rozwojowej.	K_W01
E2_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym, poszczególne etapy rozwoju człowieka, zarówno pod względem biologicznym, jak i psychologicznym.	K_W02
E3_W	Student zna w stopniu zaawansowanym, problemy dojrzewania występujące we współczesnych społeczeństwach.	K_W03
E4_U	Student potrafi odnieść poznane teorie używane w psychologii rozwojowej do współczesnych trendów w wychowaniu i kulturze.	K_U02
E5_U	Student potrafi rozpoznać możliwości edukacyjne wynikające z naturalnego rytmu w jakim rozwija się człowiek.	K_U09

³ Efekty kształcenia dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

E6_K	Student jest gotowy do oceny możliwości wynikających z rozwoju człowieka, co pozwoli mu prawidłowo zinterpretować potrzeby edukacyjne ucznia.				K_K03
E7_K	Student ma świadomość wpływu środowiska na rozwój jednostki.				K_K02
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1,C4	T1	Mk1	P1
E2_W	K_W02	C2,C3	T2, T3, T4, T7	Mk1	P1
E3_W	K_W03		T5, T6	Mk1	P1
Umiejętności					
E4_U	K_U02	C2, C3, C4	T1, T5, T6	Mk2 – Mk6	F1, F2, F3
E5_U	K_U09	C2, C3, C4	T2, T3, T4, T7	Mk2 – Mk6	F1, F2, F3
Kompetencje					
E6_K	K_K03	C1 – C4	T1 – T7	Mk1 – Mk6	F1, F2, F3, P1
E7_K	K_K02	C1 – C4	T1 – T7	Mk1 – Mk6	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim	20	12
Ćwiczenia		35	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	13
	Rozwiązywanie zadań i problemów	5	15
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	10	15
	Inne (jakie?)......		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć¹: <i>Wykład/ćwiczenia</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Psychologia środowiskowa	
Cele kształcenia C1 Przekazanie studentom wiedzy na temat psychologii środowiskowej i jej znaczenia w pracy środowiskowej C2 Zapoznanie studentów z zakresem oddziaływania psychologii środowiskowej C3 Kształtowanie umiejętności analizy sytuacji w różnych środowiskach w kontekście kategorii psychologii środowiskowej	
Przedmiot wprowadzający: Wprowadzenie do psychologii Wprowadzenie do psychologii	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1 Student zna podstawową terminologię używaną w psychologii Ws2 Student zna podstawowe zasady współżycia w grupie i kieruje się etyką zawodową Ws3 Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład połączony z prezentacjami multimedialnymi Mk2 Dyskusja Mk3 Burza mózgów Mk4 Metoda projektu	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Psychologia środowiskowa – wprowadzenie T2. Natura a natura ludzka: wartości i postawy, diagnoza środowiskowa, regeneracyjne działanie natury, krajobrazy naturalne jako miejsca T3. Percepcja i wiedza środowiskowa T4. Teorie dotyczące relacji środowisko-zachowanie T5. Hałas T6. Pogoda, klimat i zachowanie T7. Katastrofy, zagrożenia toksyczne i zanieczyszczenia	

T8. Przestrzeń osobista i terytorialność T9. Wysoki poziom zagęszczenia i zatłoczenia T10. Miasto T11. Planowanie i projektowanie a zachowanie człowieka T12. Projektowanie mieszkań i środowisk instytucjonalnych T13. Środowisko pracy, nauki i wypoczynku T14. Zmiana zachowania dla ocalenia środowiska		
Literatura podstawowa: 1. Bell P.A., Greene TH.C., Fisher J.D., Baum A., <i>Psychologia środowiskowa</i>, Wydawnictwo GWP, Gdańsk 2004; 2. Formański J., <i>Psychologia środowiskowa</i>, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004; 3. Heszen I., <i>Psychologia stresu</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2016; 1. Skałbiana B., <i>Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne</i>. Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011 2. Wysocka E., <i>Diagnostyka pedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania metodologiczne</i>, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2013. 3.		
Literatura uzupełniająca: 1. Heszen-Celińska I., Sęk H., <i>Psychologia zdrowia</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021; 2. Bajkowski T., Sawicki K., Namiotko U. (red.), <i>Diagnostyka i metodyka psychopedagogiczna w warunkach wielokulturowości</i>. ŻAK Wydaw. Akademickie 2014; 3. Jarosz E., Wysocka E., <i>Diagnoza psychopedagogiczna podstawowe problemy i rozwiązania</i>, ŻAK Wydawnictwo Akademickie, Warszawa 2006.		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 Ocena aktywności studenta podczas dyskusji F2 Ocena projektów grupowych P1 Kolokwium		
Efekty uczenia się dla przedmiotu³		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym podstawowe definicje, podmiot i przedmiot zainteresowania psychologii środowiskowej i jej znaczenie w pracy w różnych środowiskach.	K_W01
E2_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym zakres tematyczny wykorzystywany w pracy środowiskowej realizowany w ramach psychologii środowiskowej.	K_W02
E3_U	Student potrafi w sposób poprawny, spójny i logiczny omówić przedmiot i podmiot zainteresowania psychologii środowiskowej.	K_U06
E4_U	Student potrafi planować działania praktyczne w różnych środowiskach wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii praktycznej.	K_U02

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

³ Efekty uczenia się dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

E5_K	Student jest gotowy do podejmowania działalności zawodowej zgodnie z zasadami etycznymi.			K_K04	
E6_K	Student docenia znaczenie własnego działania w projektowaniu pracy w środowisku społecznym.			K_K06	
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1, T2, T3, T4	Mk1, Mk4	P1
E2_W	K_W02	C2	T5 – T14	Mk1, Mk4	P1
Umiejętności					
E3_U	K_U06	C3	T1, T2, T3, T4	Mk2, Mk3, Mk4	F1, F2
E4_U	K_U02	C3	T5 – T14	Mk2,Mk3, Mk4	F1, F2
Kompetencje					
E5_K	K_K04	C1 – C3	T1 – T14	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
E6_K	K_K06	C1 – C3	T1 – T14	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych		niestacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim	20		12	
Ćwiczenia		35		20	
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat					
Konwersatorium					

Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	13
	Rozwiązywanie zadań i problemów	5	15
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	10	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć: <i>wykład/ćwiczenia</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Psychologia społeczna	
Cele kształcenia C1 Przekazanie wiedzy na temat mechanizmów dynamiki grupy społecznej i wpływu grupy na jednostkę; C2 Przekazanie wiedzy na temat roli grupy w budowaniu społecznej tożsamości człowieka; analizowania struktur grupowych i interakcji w grupie; C3 Kształtowanie umiejętności określania związków między strukturą grupy i jej wpływem na zachowania członków grupy. C4 Kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy na temat wpływów społecznych w pracy środowiskowej	
Przedmiot wprowadzający: -	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1 rozumienie ogólnych pojęć z zakresu psychologii	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład aktywny Mk2 Ćwiczenia grupach Mk3 Analiza przypadków Mk4 Dyskusja Mk5 Metoda projektu	

Program kształcenia (treści nauczania):

T1 Człowiek jako przedmiot i podmiot w relacjach społecznych.

T2 Poznawanie siebie i innych. Uprzedzenia. Stereotypy. Atrakcyjność interpersonalna.

T3 Postawy i zmiana postaw. Zachowania prospołeczne. Zachowania antyspołeczne: Agresja. Konflikt i współpraca.

T4 Język i procesy komunikacji. Atrakcyjność interpersonalna w procesach komunikacji. Procesy negocjacji i mediacji.

T5 Mechanizmy wpływu społecznego. Perswazja, manipulacja i obrona przed manipulacją.

T6 Podstawowe koncepcje dynamiki grupowej. Modele grup społecznych. Socjometryczna struktura grupy. Procesy grupowe. Przywództwo w grupie.

T7 Społeczna psychologia stosowana

Literatura podstawowa:

1. Wojciszke B., *Psychologia społeczna*, Scholar, Warszawa 2018;
2. Aronson E., Wilson T.D., Asch S.E., *Psychologia społeczna – serce i umysł*, Wyd. Zysk i S-ka: Poznań 2003;
3. Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka*, GWP, Gdańsk 2016.

Literatura uzupełniająca:

1. Crips R.J., Turner R.N., *Psychologia społeczna*, PWN, Warszawa 2016;
2. Cialdini R., *Psychologia społeczna. Rozwiązane tajemnice*, GWP, Gdańsk 2002;
3. Doliński D., *Techniki wpływu społecznego*, Wyd. Naukowe „Scholar”, Warszawa 2003.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1Ocena aktywności studenta

F2 Ocena przygotowanego przez studenta projektu

P1 Test zaliczeniowy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym, przedmiot i podmiot zainteresowania psychologii społecznej.	K_W01 K_W02
E2_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym i rozumie uwarunkowania procesu komunikacji i jej wpływ na kształtowanie się relacji w parach i grupach, zna mechanizmy wpływu społecznego.	K_W05
E3_W	Student zna, na poziomie zaawansowanym koncepcje dynamiki grupowej oraz zastosowanie psychologii społecznej w pracy środowiskowej.	K_W03
E4_U	Student potrafi scharakteryzować przedmiot i podmiot zainteresowania w psychologii społecznej, opisuje	K_U02 K_U03

	podstawowe kategorie: poznawanie siebie i innych, uprzedzenia, stereotypy, atrakcyjność interpersonalną, postawy, zachowania pro i antyspołeczne.				
E5_U	Student potrafi wykorzystać procesy komunikacji i mechanizmy wpływu społecznego w pracy z grupą.	K_U11 K_U13			
E6_U	Student posiada umiejętności potrzebne do kierowania grupą, kształtowania dynamiki grupy, przyjmowania ról i przyjmowania odpowiedzialności.	K_U13 K_U15			
E7_K	Student jest gotowy do pracy indywidualnej i do pracy w grupie.	K_K08 K_K05			
E8_K	Student jest gotowy do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji.	K_K01			
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01 K_W02	C1, C2	T1 – T3	Mk1	P1
E2_W	K_W05	C1, C2	T4, T5	Mk1	P1
E3_W	K_W03	C1, C2	T6, T7	Mk1	P1
Umiejętności					
E4_U	K_U02 K_U03	C3, C4	T1 – T3	Mk2 – Mk5	F1, F2
E5_U	K_U11 K_U13	C3, C4	T4, T5	Mk2 – Mk5	F1, F2
E6_U	K_U13 K_U15	C3, C4	T6, T7	Mk2 – Mk5	
Kompetencje					
E7_K	K_K08 K_K05	C1 – C4	T1 – T7	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1

E8_K	K_K01	C1 – C4	T1 – T7	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych	niestacjonarnych		
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim	20	12		
Ćwiczenia		20	12		
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat					
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	10		
	Rozwiązywanie zadań i problemów		6		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu				
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń				
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	10		
	Inne (jakie?).....				
Sumaryczna liczba godzin		50			
Liczba punktów ECTS		2			

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć: <i>wykład/ćwiczenia</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Strategie wsparcia w obrębie lokalnych systemów społecznych	
Cele kształcenia C1 Przekazanie wiedzy na temat możliwości rozwiązywania wybranych problemów lokalnych o charakterze społecznym C2 Kształtowanie umiejętności rozwiązywania sytuacji kryzysowych w środowisku lokalnym/regionie C3 Kształtowanie kompetencji zawodowych	
Przedmiot wprowadzający: -	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1 rozumienie ogólnych pojęć z zakresu pedagogiki	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład aktywny Mk2 Ćwiczenia grupach Mk3 Analiza przypadków Mk4 Metoda projektu	

Program kształcenia (treści nauczania):

T1. Strategia i strategie – wprowadzenie teoretyczne

T2. Strategie rozwoju lokalnego i zarządzanie strategiczne w gminie/regionie na przykładzie strategii miasta Sosnowca

T3. Diagnoza lokalnych problemów społecznych

T4. Programy przeciwdziałania wybranym zjawiskom społecznym. Strategie indywidualnej zaradności

T5. Marginalizacja społeczna i patologie wykluczenia. Przeciwdziałanie. Funkcje podmiotów publicznych. Pomoc wzajemna. Sąsiedztwo. Strategie wychodzenia z marginalizacji i wykluczenia

T6. Pomoc społeczna i jej funkcje w aktywizacji i opracowywaniu strategii rozwoju lokalnego

T7. Strategie na poziomie krajowym i ich wdrażanie

T8. Uregulowania Unii Europejskiej dotyczące strategii

T9. Budowanie strategii wsparcia lokalnego

Literatura podstawowa:

1. Głabicka K., *Europejski model socjalny*, Wydawnictwo PRad., Radom 2012;
2. Grewiński M., Karwacki A., (red.), *Strategie w polityce społecznej*, Wydawnictwo MCPS Warszawa 2009;
3. Głabicka K., (red.), *Strategie rozwiązywania problemów społecznych w subregionie radomskim*, Wydawnictwo PTPS Warszawa 2011;
4. Grewiński M., Kamiński S., *Obywatelska polityka społeczna*, Wydawnictwo PTPS, WSP TWP Warszawa 2007;
5. Gagacka M., Głabicka K., (red.), *Lokalne sieci wsparcia*, Wydawnictwo PR Radom 2010;
6. Gawroński H., *Zarządzanie strategiczne w samorządach lokalnych*, Wydawnictwo Oficyna Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca:

1. Schimanek T., *Diagnozowanie problemów społecznych*, FISE Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa 2015;
2. Szpringer M., *Profilaktyka społeczna: rodzina, szkołę, środowisko lokalne*, Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, Kielce 2004;
3. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sosnowca na lata 2011 – 2020;
4. Wojewódzkie Strategie Rozwiązywania Problemów Społecznych;
5. STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2020-2030.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1Ocena aktywności studenta

F2 Ocena przygotowanego przez studenta projektu

P1 Test zaliczeniowy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego			
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym, zagadnienia związane z rolą, rodzajami i celami strategii, zna elementy strategii.	K_W01			
E2_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym i rozumie zakres wiedzy niezbędny do budowania strategii wsparcia w środowisku lokalnym.	K_W05			
E3_U	Student potrafi scharakteryzować role, rodzaje, cele i elementy strategii.	K_U03			
E4_U	Student potrafi wskazać regulacje prawne, w oparciu o które budowane są strategie wsparcia lokalnego.	K_U12			
E5_U	Student posiada umiejętności niezbędne do budowania strategii wsparcia uwzględniając specyfikę problemu w środowisku lokalnym.	K_U14			
E6_K	Student jest gotowy do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji.	K_K01			
E7_K	Student jest gotowy do współpracy ze środowiskiem w celu rozwiązywania złożonych problemów.	K_K05 K_K08			
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1	Mk1	P1
E2_W	K_W05	C1	T2 – T8	Mk1	P1
Umiejętności					
E3_U	K_U03	C2	T1	Mk2 – Mk4	F1, F2
E4_U	K_U12	C2	T6, T7, T8	Mk2 – Mk4	F1, F2
E5_U	K_U14	C2	T2 – T9	Mk2 – Mk4	F1, F2

Kompetencje					
E6_K	K_K01	C1 – C3	T1 – T9	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1
E7_K	K_K05 K_K08	C1 – C3	T1 – T9	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim	20	12
Ćwiczenia		35	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	10
	Rozwiązywanie zadań i problemów	5	13
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	10	20
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć: <i>wykład/ćwiczenia</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Diagnostyka i profilaktyka środowiska społecznego	
Cele kształcenia C1 Przekazanie wiedzy na temat diagnostyki środowiskowej C2 Przekazanie wiedzy na temat profilaktyki środowiskowej C3 Kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu diagnostyki i profilaktyki środowiskowej do pracy wychowawczej C4 Kształtowanie kompetencji zawodowych	
Przedmiot wprowadzający: -	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1 rozumienie ogólnych pojęć z zakresu pedagogiki	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład aktywny Mk2 Ćwiczenia grupowe Mk3 Analiza przypadków Mk4 Dyskusja Mk5 Metoda projektu	

Program kształcenia (treści nauczania):

- T1 Diagnoza środowiska społecznego – podstawy teoretyczne
- T2 Ogólna strategia diagnozy środowiska społecznego
- T3 Etapy diagnozy środowiska społecznego
- T4 Techniki diagnostyczne w diagnozie środowiska społecznego
- T5 Etyka w badaniach społecznych
- T6 Diagnoza środowiska rodzinnego
- T7 Diagnoza środowiska wychowawczego szkoły
- T8 Diagnoza środowiska rówieśniczego – możliwości i ograniczenia.
- T9 Diagnoza środowiska lokalnego /społeczności lokalnej
- T10 Profilaktyka społeczna – podstawy teoretyczne
- T11 Profilaktyka społeczna – teorie i koncepcje pedagogiczne
- T12 Modele i przykłady działań profilaktycznych
- T13 Programy profilaktyczne
- T14 Studium indywidualnego przypadku, poszukiwanie możliwych rozwiązań w zakresie profilaktyki
- T15 Budowanie programów profilaktycznych

Literatura podstawowa:

1. Skibska J., (red.), *Diagnoza interdyscyplinarna: wybrane problemy*, Wydawnictwo „Impuls”, Kraków 2017;
2. Schimanek T., *Diagnozowanie problemów społecznych*, FISE Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Warszawa 2015;
3. Wysocka E., *Człowiek a środowisko życia: podstawy teoretyczno-metodologiczne diagnozy*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2007;
4. Mańka A., Kamiński A., *Profilaktyka systemowa zintegrowana z procesami resocjalizacji młodzieży*, Wydawnictwo Instytut Twórczej Integracji, Katowice 2017;
5. Kwaśniewski J., *Profilaktyka społeczna i resocjalizacja*, Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2013;
6. Kozaczuk F., (red.), *Prawne i socjokulturowe uwarunkowania profilaktyki społecznej i resocjalizacji*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009;
7. Szpringer M., *Profilaktyka społeczna: rodzina, szkołę, środowisko lokalne*, Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, Kielce 2004.

Literatura uzupełniająca:

1. Kotowska I.E., (red.), *Rynek pracy i wykluczenie społeczne w kontekście percepcji Polaków – diagnoza społeczna 2013: raport tematyczny*, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2014;
2. Duraj-Nowakowa K., Gruca-Miasik U., (red.), *Rodzina, diagnoza, profilaktyka i wsparcie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009;
3. Stawnicka J., *Rola policyjnej profilaktyki społecznej w kształtowaniu bezpieczeństwa wewnętrznego*, Oficyna Wydawnicza Humanitas, Sosnowiec 2018;
4. Boczkowska M., Tymoszek E., *Wychowanie, profilaktyka: szanse i zagrożenia*, Wydawnictwo Impuls, Kraków 2012;

5. Deptuła M., (red.), Diagnostyka, profilaktyka, socjoterapia w teorii i praktyce pedagogicznej, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2005.					
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 Ocena aktywności studenta F2 Ocena przygotowanego przez studenta projektu P1 Test zaliczeniowy					
Efekty uczenia się dla przedmiotu					
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się				Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym, zagadnienia związane z diagnozą środowiskową.				K_W01
E2_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym i rozumie tematykę profilaktyki środowiskowej.				K_W03
E3_U	Student potrafi scharakteryzować podstawowe terminy związane z tematyką diagnoza środowiska społecznego. Potrafi dobrać odpowiednią strategię i techniki diagnozy środowiska społecznego, opisuje etapy jej powstawania.				K_U02 K_U19
E4_U	Student potrafi sporządzić diagnozę środowiska rodzinnego, wychowawczego szkoły, środowiska rówieśniczego i środowiska lokalnego /społeczności lokalnej.				K_U03
E5_U	Student posiada umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu teorii, koncepcji i modeli profilaktycznych w pracy wychowawczej.				K_U02
E6_U	Student potrafi stworzyć program profilaktyczny właściwy dla konkretnej grupy docelowej.				K_U10
E7_K	Student jest gotowy do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji.				K_U01
E8_K	Student jest gotowy do współpracy ze specjalistami w celu rozwiązywania złożonych problemów wychowawczych.				K_K05
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					

E1_W	K_W01	C1	T1 – T9	Mk1	P1
E2_W	K_W03	C2	T10 – T15	Mk1	P1
Umiejętności					
E3_U	K_U02 K_U19	C3	T1 – T5	Mk2 – Mk5	F1, F2
E4_U	K_U03	C3	T6 – T9	Mk2 – Mk5	F1, F2
E5_U	K_U02	C3	T10 – T12	Mk2 – Mk5	F1, F2
E6_U	K_U10	C3	T13 – T15	Mk2 – Mk5	F1, F2
Kompetencje					
E7_K	K_U01	C1 – C4	T1 – T15	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1
E8_K	K_K05	C1 – C4	T1 – T15	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim	20	12
Ćwiczenia		20	12
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	12
	Rozwiązywanie zadań i problemów		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	14
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		50	
Liczba punktów ECTS		2	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć: warsztaty
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Metodyka pracy z grupą	
Cele kształcenia C1 Przekazanie wiedzy na temat formułowania się i funkcjonowania grup C2 Przekazanie wiedzy na temat metod pracy z grupą C3 Kształtowanie umiejętności niezbędnych do pracy z grupą C4 Kształtowanie kompetencji zawodowych	
Przedmiot wprowadzający: -	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1 rozumienie ogólnych pojęć z zakresu pedagogiki	
Metody kształcenia: Mk1 Instruktaż Mk2 Ćwiczenia grupach Mk3 Analiza przypadków Mk4 Dyskusja Mk5 Metoda projektu	

Program kształcenia (treści nauczania):

- T1** Metodyka pracy z grupą – wprowadzenie teoretyczne
T2 Komunikacja w grupie
T3 Zasady pracy grupowej
T4 Procesy grupowe
T5 Cele grupowe
T6 Odmiany MPG
T7 Różnice między grupami terapeutycznymi a innymi
T8 Metody aktywizujące i zwiększające produktywność pracy z grupą
T9 Metoda pracy środowiskowej
T10 Organizowanie społeczności lokalnych – typy społeczności.
T11 Rozwój społeczności
T12 Sposoby pracy ze społecznością
T13 Wydobywanie zasobów w społeczności
T14 Wprowadzanie zmiany i jej podtrzymywanie

Literatura podstawowa:

1. Pacana A., *Praca zespołowa i liderzy*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2017;
2. Ryszka R., *Pedagogika przeżyć praktycznie, o metodzie pracy grupowej*, Wydawnictwo Impuls, Kraków, 2016;
3. Czekaj K., Świech D., *Techniki efektywnej pracy z grupą i jednostką. Materiały szkoleniowe dla uczestników warsztatów bloku B opracowane w ramach projektu Praktyki pedagogiczne drogą do innowacyjnego szkolnictwa*, Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych sp. z o.o., Łódź.

Literatura uzupełniająca:

1. Cenin M., *Trening psychologiczny*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1993
2. Dmuchowski J., *Trening grupowy, trener grupowy – szkic Laboratorium psychoedukacji* (materiały niepublikowane). 1999
3. Doroszewicz K., Zwoliński M. J., O możliwościach wykorzystania niektórych właściwości treningu interpersonalnego w kształceniu psychologicznym nauczycieli. *Psychologia Wychowawcza*, 1/1980.
4. Jedliński K., *Trening interpersonalny*, Warszawa: Wydawnictwo W.A.B. 1997
5. Kopeczek J., Refleksje nad profesjonalizmem. *Nowiny Psychologiczne*, 1/1997.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

- F1** Ocena aktywności studenta
F2 Ocena przygotowanego przez studenta projektu
P1 Test zaliczeniowy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
---------------------------	-------------------------	---

E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym, proces tworzenia się grup, zasady komunikacji i pracy grupowej.	K_W04
E2_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym metody pracy grupowej.	K_W07
E3_U	Student potrafi scharakteryzować proces formułowania się grupy i elementy charakterystyczne dla poszczególnych faz rozwoju grupy.	K_U01
E4_U	Student potrafi dobrać właściwą, z punktu widzenia celu, rodzaju grupy i fazy jej rozwoju, metodę pracy z grupą.	K_U03
E5_U	Student potrafi dobrać, odpowiedni do specyfiki grupy i jej celów, sposób, formę i typ komunikacji.	K_U03
E6_K	Student jest gotowy do podejmowania roli lidera w zróżnicowanych zespołach.	K_K06 K_K07
E7_K	Student jest gotowy do współpracy ze specjalistami w celu rozwiązywania złożonych problemów wychowawczych.	K_K08

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W04	C1	T1 – T5, T11	Mk1	P1
E2_W	K_W07	C2	T6 – T10, T12, T13, T14	Mk1	P1
Umiejętności					
E3_U	K_U01	C3	T1 – T5, T11	Mk2 – Mk5	F1, F2
E4_U	K_U03	C3	T6 – T10, T12, T13, T14	Mk2 – Mk5	F1, F2
E5_U	K_U03	C3	T2	Mk2 – Mk5	F1, F2
Kompetencje					

E6_K	K_K06 K_K07	C1 – C4	T1 – T14	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1
E7_K	K_K08	C1 – C4	T1 – T14	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych	niestacjonarnych		
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia		35	24		
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat					
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	6		
	Rozwiązywanie zadań i problemów		10		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu				
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń				
	Przygotowanie się do zaliczenia	10	10		
	Inne (jakie?).....				
Sumaryczna liczba godzin		50			
Liczba punktów ECTS		2			

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć: warsztaty
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Metodyka pracy z indywidualnym przypadkiem	
Cele kształcenia C1 Przekazanie wiedzy na temat metod pracy z indywidualny przypadkiem C2 Kształtowanie umiejętności niezbędnych do pracy z indywidualny przypadkiem C3 Kształtowanie kompetencji zawodowych	
Przedmiot wprowadzający: -	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1 rozumienie ogólnych pojęć z zakresu pedagogiki	
Metody kształcenia: Mk1 Instruktaż Mk2 Ćwiczenia grupach Mk3 Analiza przypadków Mk4 Dyskusja Mk5 Metoda projektu	

Program kształcenia (treści nauczania):

- T1** Metoda pracy z indywidualnym przypadkiem – wprowadzenie teoretyczne
T2 Etapy pracy z indywidualnym przypadkiem
T3 Modele pracy z indywidualnym przypadkiem
T4 Zasady i procedury metodycznego postępowania z indywidualnym przypadkiem
T5 Podejście systemowe w metodzie indywidualnego przypadku
T6 Prowadzeniem wywiadu środowiskowego
T7 Konstruowanie diagnozy
T8 Zasady budowania planu pracy: określaniem celów, wskaźników, działań, prowadzeniem oceny okresowej i końcowej, konstruowanie planu pomocy
T9 Prowadzenie przypadku: kontrakt, praca z oporem, motywowanie klienta, praca w oparciu o zasoby
T10 Symulacje pracy z indywidualnym przypadkiem

Literatura podstawowa:

1. Grudzeńska E., Sędzicki M., *Praktyka pracy socjalnej*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2017;
2. Mudrecka I., *Doświadczenia pracownika socjalnego w pracy z klientem* [w:] Brągiel J., Kurcz A. (red.), *Pracownik socjalny. Wybrane problemy zawodu w okresie transformacji społecznej*, Opole 2002;
3. Olech A., *Etos zawodowy pracowników socjalnych*, Katowice 2006;
4. *Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej*, red. Danuta Lalak, Tadeusz Pilch, Wydawnictwo „Żak”, Warszawa 1999.

Literatura uzupełniająca:

1. Cenin M., *Trening psychologiczny*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1993
2. Jedliński K., *Trening interpersonalny*, Warszawa: Wydawnictwo W.A.B. 1997;
3. Marcinowicz L., Ślusarska B., *Opieka nad podopiecznym w praktyce pielęgniarstwa rodzinnej. Opisy indywidualnych przypadków*, Wydawnictwo Continuo, Warszawa 2017.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

- F1** Ocena aktywności studenta
F2 Ocena przygotowanego przez studenta projektu
P1 Test zaliczeniowy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym, teoretyczne podstawy pracy z indywidualnym przypadkiem, zna etapy pracy, modele oraz zasady i procedury metodycznego postępowania z indywidualnym przypadkiem.	K_W01

E2_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym metodykę postępowania w pracy z indywidualnym przypadkiem.	K_W08
E3_U	Student potrafi scharakteryzować teoretyczne podstawy pracy z indywidualnym przypadkiem, potrafi opracować etapy pracy, wybrać modele oraz zasady i procedury metodycznego postępowania z indywidualnym przypadkiem.	K_U02 K_U09
E4_U	Student potrafi dobrać właściwy, z punktu widzenia celu, i zidentyfikowanej trudności, model i metodę pracy z indywidualnym przypadkiem.	K_U03
E5_U	Student potrafi dobrać, odpowiedni do specyfiki indywidualnego przypadku i jej celów, sposób, formę i typ komunikacji.	K_U03
E6_K	Student jest gotowy do promowania swoją postawą postaw prospołecznych.	K_K10
E7_K	Student jest gotowy do współpracy ze specjalistami w celu rozwiązywania złożonych problemów wychowawczych i pomocowych.	K_K05

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1 – T4	Mk1	P1
E2_W	K_W08	C1	T5 – T9	Mk1	P1
Umiejętności					
E3_U	K_U02 K_U09	C2	T1 – T4	Mk2 – Mk5	F1, F2
E4_U	K_U03	C2	T5 – T10	Mk2 – Mk5	F1, F2
Kompetencje					
E6_K	K_K10	C1 – C3	T1 – T10	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1

E7_K	K_K05	C1 – C3	T1 – T10	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych	niestacjonarnych		
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia		35	24		
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat					
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	6		
	Rozwiązywanie zadań i problemów		10		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu				
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń				
	Przygotowanie się do zaliczenia	10	10		
	Inne (jakie?).....				
Sumaryczna liczba godzin		50			
Liczba punktów ECTS		2			

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć: <i>Ćwiczenia</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia I stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Problemy wychowawcze dzieci i młodzieży	
Cele kształcenia C1. Przeprowadzenie syntezy interdyscyplinarnej wiedzy naukowej dotyczącej istotnych problemów wychowawczych. C2. Poznanie teoretycznych interpretacji zjawisk i procesów dotyczących problemów wychowawczych. C3. Kształtowanie umiejętności zintegrowania wiedzy interdyscyplinarnej w procesie interpretacji zjawisk i procesów związanych z powstawaniem i funkcjonowaniem zaburzeń w procesie wychowania. C4. Kształtowanie praktycznych umiejętności rozpoznawania, klasyfikowania i kwalifikowania zjawisk związanych z problemami wychowawczymi dzieci i młodzieży. C5. Modelowanie profesjonalnej postawy pedagogicznej wobec problemów wychowawczych.	
Przedmiot wprowadzający: -	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Student ma ogólną wiedzę pedagogiczną i psychologiczną dotyczącą rozwoju i wychowania dzieci i młodzieży. Ws2. Student potrafi integrować wiedzę naukową i profesjonalną.. Ws3. Student wykazuje postawę pedagogiczną wobec zjawisk i procesów wychowawczych.	
Metody kształcenia: Mk1. Opis Mk2. Metody aktywizujące Mk3. Metody problemowe	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Przegląd teoretycznych interpretacji zjawisk i procesów wywołujących problemy wychowawcze dzieci i młodzieży. T2. Interdyscyplinarne podejście do problemów wychowawczych. T3. Indywidualne, systemowe i środowiskowe uwarunkowania zaburzeń w procesie wychowawczym. T4. Problemy wychowawcze dzieci i młodzieży jako, efekt dynamiki systemów rodzinnych. T5. Ekwifinalność i ekwipotentjalność czynników zakłócających procesy wychowawcze.	

- T6.** Systemy reagowania na problemy wychowawcze dzieci i młodzieży.
T7. Procesy wsparcia dla rodzin, dzieci i młodzieży z problemami wychowawczymi.
T8. Strategie profilaktyczne problemów wychowawczych dzieci i młodzieży.
T9. Konsekwencje problemów wychowawczych w procesie życia człowieka.
T10. Regulacje prawne związane z przeciwdziałaniem i reagowaniem na problemy wychowawcze.

Literatura podstawowa:

1. J. Elliott, M. Place, Dzieci i młodzież w kłopotcie, WSiP, Warszawa 2000.
2. Ph. Kendell, Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji, GWP, Gdańsk 2004.
3. B. Matyjas, Dzieciństwo w kryzysie : etiologia zjawiska, Żak, Warszawa 2008.
4. B. Urban, Zachowania dewiacyjne młodzieży w interakcjach rówieśniczych, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego Kraków 2005.

Literatura uzupełniająca:

1. M. Przetacznik-Gierowska, Psychologia wychowawcza I, II. PWN, Warszawa 2016.
2. J. Bowlby, Teoria przywiązania, GWP, Gdańsk 2008.
3. J. Bradshaw, Zrozumieć rodzinę, Instytut Psychologii Zdrowia i Trzeźwości, Warszawa 1994.
4. H.R. Schafer, Psychologia dziecka, PWN, Warszawa 2005.
5. B. Tryjarska, (red.) Bliskość w rodzinie, Wydawnictwo Naukowe "Scholar", Warszawa 2010.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1. Obecność i przygotowanie do zajęć

F2. Aktywność na zajęciach

P1. Test wiedzy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna w stopniu zaawansowanym interpretacje dotyczące zakłóceń w rozwoju dzieci i młodzieży wywołujących problemy wychowawcze.	K_W03
E2_W	Student ma zaawansowaną, interdyscyplinarną wiedzę dotyczącą problemów wychowawczych dzieci i młodzieży.	K_W06
E3_W	Student ma zaawansowaną wiedzę o systemach zapobiegania i reagowania na problemy wychowawcze.	K_W08
E4_U	Student rozumie znaczenie procesów profilaktycznych i terapeutycznych związanych z problemami wychowawczymi	K_U03
E5_U	Student potrafi wykorzystać wiedzę interdyscyplinarną do pogłębionej analizy zjawisk i procesów związanych z problemami wychowawczymi dzieci i młodzieży.	K_U02
E6_U	Posiada podstawową umiejętność samodzielnego interpretowania sytuacji i formułowania celów wychowawczych wobec sytuacji ryzykownych.	K_U14
E7_K	Ma świadomość swojej roli i kompetencji w procesach profilaktycznych i wychowawczych.	K_K01
E8_K	Podejmuje postawę i intencje zgodne z normami prawnymi i etycznymi regułami wsparcia rozwoju dziecka i rodziny.	K_K04

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W03	C1, C2	T1, T2, T9, T10	Mk1, Mk3	F2, P1
E2_W	K_W06	C2, C3, C4	T1 – T7, T10	Mk1, Mk2	F2, P1
E3_W	K_W08	C2	T10	Mk1, Mk3	F1,F1, P2
Umiejętności					
E4_U	K_U03	C3, C4, C5	T2 – T4, T8 – T9	Mk2, Mk3	F1, P1
E5_U	K_U02	C4, C5, C6	T2 – T8	Mk2, Mk3	F1,F1, P1
E6_U	K_U14	C3, C4, C5, C6	T9 – T10	Mk1, Mk2, Mk3	F1,F2, P1
Kompetencje					
E7_K	K_K01	C2, C5	T2, T10	Mk1, Mk2	F1,F2, P1,
E8_K	K_K04	C2, C5	T2, T10	Mk1, Mk3	F1, F2, P1,
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć				Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
				stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia				35	24
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat					
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta		Czytanie wskazanej literatury		5	10

	Rozwiązywanie zadań i problemów		6
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	10	10
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		50	
Liczba punktów ECTS		2	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć¹: <i>ćwiczenia</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Superwizja i ewaluacja procesów wsparcia społecznego	
Cele kształcenia C1 Przekazanie podstawowej wiedzy o procesach superwizowania w pracy pedagogicznej C2 Kształtowanie umiejętności rozpoznawania warunków i konieczności superwizowania pracy pedagogicznej C3 Zapoznanie z metodyką superwizowania C4 Rozwijanie umiejętności metaspojrzenia i tworzenia metakontekstu	
Przedmiot wprowadzający: Pedagogika ogólna Psychologia społeczna Trening interpersonalny	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1 Student zna podstawowe zasady komunikacji Ws2 Posiada elementarną wiedzę o metodyce pracy pedagogicznej Ws3 Posiada wiedzę o etyce pracy pedagogicznej Ws4 Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doksztalcania się zawodowego i rozwoju osobistego Ws5 Potrafi ocenić przydatność i efektywność metod pracy pedagogicznej.	
Metody kształcenia: Mk1. Opis Mk2. Doświadczenie sytuacji społecznych w warunkach symulacji i ćwiczeń Mk3. Dyskusja Mk4. Metoda problemowa	
Program kształcenia (treści nauczania):	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

T1	Specyfika i uwarunkowania procesów superwizyjnych	
T2	Komunikacja w procesie superwizji	
T3	Kompetencje, cechy i rola osób prowadzących superwizje	
T4	Style prowadzenia superwizji	
T5	Odpowiedzialność superwizora.	
T6	Metodyka superwizji	
T7	Budowanie relacji superwizyjnej	
T8	Efektywność superwizji	
T9	Metasystemowa perspektywa w superwizji	
T10	Strategie superwizyjne.	
T11	Gotowość superwizora i superwizanta do superwizji.	
T12	Etyczne aspekty superwizji	
Literatura podstawowa: 1. Domaradzki P, Krzyszkowski J., Sosnowski M., Włoch A., <i>Superwizja pracy socjalnej dla praktyków</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2016; 2. Miller W.R. Rollnick St, <i>Dialog motywujący</i>, Kraków 2015; 3. Popiel A., Pragłowska E., <i>Superwizja w psychoterapii poznawczo behawioralnej</i>, Kraków 2013; 4. Łuczyńska M., Olech A., <i>Wprowadzenie do superwizji pracy socjalnej</i>, Warszawa 2013.		
Literatura uzupełniająca: 1. Adler R.B., Rosenfeld L.B., Proctor R.F II, <i>Relacje interpersonalne – proces porozumiewania się</i>, Poznań 2006; 2. Egan G., <i>Kompetentne pomaganie</i>, Poznań 2002; 3. Symone C.J.,. <i>Co wolno, a czego nie wolno terapeutycie</i>, Gdańsk 2005; 4. Gilbert M.C., Ewans K.: <i>Superwizja w psychoterapii</i>, Gdańsk 2004;		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 ocena aktywności studenta na zajęciach P1 test wiedzy		
Efekty uczenia się dla przedmiotu³		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym teoretyczne podstawy oraz zasady etyczne prowadzenia procesu superwizji.	K_W01
E2_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym i rozumie na czym polega superwizja i zna jej cele, zasady oraz warunki.	K_W01
E3_U	Student potrafi rozumieć problem wychowawczy jako przedmiot superwizowania.	K_U10
E4_U	Student potrafi rozpoznawać uwarunkowania własnego odniesienia do procesów i podmiotów swojej pracy superwizyjnej.	K_U19

³ Efekty uczenia się dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

E5_U	Student potrafi analizować problemy w kontekstach metasystemowych.			K_U14	
E6_U	Student jest świadomy ograniczeń i możliwości rozwoju profesjonalnego.			K_U02	
E7_U	Student potrafi analizować swoje zachowania dotyczące pracy superwizyjnej.			K_U14	
E8_K	Student dąży do poszerzenia własnych kompetencji i świadomości swojej odpowiedzialności za działania profesjonalne.			K_K01	
E9_K	Student doskonali swoje umiejętności i postawy pedagogiczne.			K_K01	
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1, T8, T11, T12	Mk1	F1, P1
E2_W	K_W01	C1, C3	T1, T3, T4, T5, T7, T8, T10, T11	Mk1	F1, P1
Umiejętności					
E3_U	K_U10	C2	T1, T3, T9,	Mk2 – Mk4	F1, P1
E4_U	K_U19	C2, C4	T2, T5, T8, T9, T11	Mk2 – Mk4	F1, P1
E5_U	K_U14	C4	T6, T9,	Mk2 – Mk4	F1, P1
E6_U	K_U02	C2	T2, T8, T9, T11	Mk2 – Mk4	F1, P1
E7_U	K_U14	C2	T4, T5, T7, T3, T10	Mk2 – Mk4	F1, P1
Kompetencje					
E8_K	K_K01	C1 – C4	T1 – T12	Mk1 – Mk4	F1, F2,
E9_K	K_K01	C1 – C4	T1 – T12	Mk1 – Mk4	F1, F2,
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć		Forma aktywności studenta		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
				stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład		Kontakt z nauczycielem			

Ćwiczenia	akademickim	35	24
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	6
	Rozwiązywanie zadań i problemów	5	10
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	10
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		50	
Liczba punktów ECTS		2	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć¹: <i>Wykład/ćwiczenia</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (6 PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Biomedyczne podstawy rozwoju	
Cele kształcenia C1 (W) uczestnik kursu zdobędzie podstawowe informacje na temat ogólnego funkcjonowania organizmu człowieka (rozwój, budowa, układy, narządy, fizjologia, motoryka, uczenie się motoryczne, zdolności motoryczne), powstawania dysfunkcji oraz czynności ukierunkowanych na kreację, rekreację i rehabilitację ciała (organizmu), które powinien podejmować nauczyciel-wychowawca. C2 (U) uczestnik kursu potrafi przy pomocy obserwacji oraz poznanych narzędzi wstępnie zdiagnozować poziom rozwoju i sprawności ciała oraz określić ewentualne deficyty i dysfunkcje w funkcjonowaniu organizmu. C3 (P) uczestnik kursu przyjmuje postawę prosomatyczną i prospołeczną, której podstawą jest wartość życia.	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Student uczęszczający na wykłady z przedmiotu Biomedyczne podstawy rozwoju powinien posiadać podstawową wiedzę: Ws1 dotyczącą rozwoju człowieka na poziomie kształcenia szkoły średniej, Ws2 dotyczącą zagadnień z obszaru psychologii ogólnej i rozwojowej	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład interaktywny z prezentacją multimedialną Mk2 Ćwiczenia Mk3 Dyskusja	
Program kształcenia (treści nauczania): T1: Zapoznanie z podstawowymi kategoriami pojęciowymi, dotyczącymi przedmiotu. T2: Aparat wegetatywny człowieka, budowa, fizjologia i rozwój – narządy i układy.	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

T3: Zasady rządzące rozwojem motorycznym - kolejność rozwoju ruchów. Wzrost i dojrzewanie – odruchy pierwotne.

T4: Okresy rozwoju człowieka – uwarunkowania i przebieg rozwoju; rozwój prenatalny, okresy rozwoju postnatalnego ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju w okresie przedszkolnym (3-6 lat) i w okresie młodszym szkolnym (7-10 lat)

T5: Motoryka człowieka – przegląd podstawowych zagadnień

T6: Motoryczność człowieka – nauczanie i uczenie się czynności ruchowych

T7: Zdrowie i wychowanie zdrowotne – przegląd koncepcji.

T8: Styl życia – zmiany cywilizacyjne i kulturowe oraz zagrożenia rozwojowe i zdrowotne

T9: Koordynacja neurohormonalna - organizacja i rozwój układu nerwowego, struktury nieswoiste mózgu jako podłoże uczenia się, pamięci oraz emocji i zachowań popędowo-motywacyjnych; analizatory; fizjologiczna rola hormonów, regulacja hormonalna, zaburzenia hormonalne.

Literatura podstawowa:

1. Jobkiewicz A., Suliga E., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. Instytut Technologii i Eksploatacji, Radom 2008.
2. Kaczmarek M., Wolański N., Rozwój biologiczny człowieka od poczęcia do śmierci. PWN, Warszawa 2018.
3. Osiński W., Antropomotoryka. AWF, Poznań 2003.
4. Świdorska M., Bużyńska-Jewtuch I., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. Ogólne zagadnienia rozwoju biologicznego. Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, Łódź 2011.
5. Woynarowska B., Kowalewska A., Izdebski Z., Komosińska K., Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2019.
6. Kalat J., Biologiczne Podstawy Psychologii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Pawłucki A., Pedagogika wartości ciała. AWF, Gdańsk 1996.
2. Jasólski A., Jaskólska A., Podstawy fizjologii wysiłku fizycznego z zarysem fizjologii człowieka. AWF, Wrocław 2005.
3. Tarkowski Z., Dzieci z zaburzeniami zachowania, emocji i mowy, Harmonia Universalis, Gdańsk 2016.
4. Becełewska D., Repetytorium z rozwoju człowieka. PWSZ, Jelenia Góra 2006.
5. Dostępne artykuły z czasopism naukowych i wybrane teksty z Internetu

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 ocena aktywności studenta na zajęciach

F2 ocena z testu wiadomości

P1 praca semestralna

Efekty uczenia się dla przedmiotu³

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student posiada zaawansowaną wiedzę na temat najważniejszych pojęć z obszaru biomedycznych podstaw rozwoju i wychowania, wiedzę dotyczącą rozwoju człowieka	K_W01

³ Efekty kształcenia dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

	od poczęcia aż do śmierci, potrzeb człowieka i zaburzeń rozwoju.				
E2_W	Student zna, na poziomie zaawansowanym i rozumie zależności i związki zachodzące pomiędzy stylem życia a zdrowiem oraz zasady nauczania czynności ruchowych potrzebnych w kontekście etapów rozwoju motorycznego człowieka.	K_W02			
E3_U	Student potrafi wykorzystać test sprawności fizycznej K. Zuchory i Wrocławski Test Sprawności Motorycznej B. Sekity oraz na podstawie wyników określić wstępną diagnozę rozwoju motorycznego człowieka.	K_U02			
E4_U	Student potrafi określić, na podstawie obserwacji i podstawowych pomiarów, tempo rozwoju fizycznego i psychomotorycznego oraz dostrzec ewentualne nieprawidłowości w funkcjonowaniu organizmu.	K_U03			
E5_K	Student jest gotowy do interakcji, zadaje pytania, dyskutuje, przedstawia własne opinie i ocenia wypowiedzi innych osób zachowując zasady kultury osobistej w relacjach interpersonalnych.	K_K01			
E6_K	Student jest gotowy do pracy indywidualnej i w małych grupach oraz, do przedstawiania publicznie wyników pracy zespołowej.	K_K02			
Tabela odniesień efektów kształcenia do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1 (W)	T1 – T4	Mk1	F1, F2
E2_W	K_W02	C1 (W)	T5 – T9	Mk1	F1, F2; P1
Umiejętności					
E3_U	K_U02	C2 (U)	T2 – T9	Mk2, Mk3	F1, P1
E4_U	K_U03	C2 (U)	T2 – T9	Mk2, Mk3	F1, P1
Kompetencje					
E5_K	K_K01	C3 (P)	T1 – T9	Mk1, Mk2, Mk3	F1,
E6_K	K_K02	C3 (P)	T1 – T9	Mk1, Mk2, Mk3	F1, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim	20	12
Ćwiczenia		35	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	10
	Rozwiązywanie zadań i problemów	5	13
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	10	20
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć¹: <i>Wykład/ćwiczenia</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszy stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Podstawy pedagogiki specjalnej	
Cele kształcenia C1 Przekazanie wiedzy na temat specyfiki pedagogiki specjalnej, jako nauki teoretycznej i praktycznej, jej przedmiotu i zakresu oraz celów i zasad C2 Przekazanie wiedzy na temat podstawowych pojęć z zakresu pedagogiki specjalnej C3 Przekazanie wiedzy na temat subdyscyplin pedagogiki specjalnej w kontekście specjalnych potrzeb podmiotu C4 Kształtowanie umiejętności wyodrębniania problemów będących przedmiotem uwagi pedagogiki specjalnej. C5 Kształtowanie umiejętności identyfikowania i różnicowania specjalnych metod oddziaływa . C6 Kształtowanie umiejętności łączenia strategii specjalnych oddziaływań z ogólnymi procesami wychowania i edukacji. .	
Przedmiot wprowadzający: Pedagogiki ogólna	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1 Wiedza z zakresu pedagogiki ogólnej i psychologii rozwojowej Ws2 Posiada umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych Ws3 Student rozumie i docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład aktywny	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

Mk2 Symulacje sytuacyjne Mk3 Metoda problemowa
Program kształcenia (treści nauczania):
T1 Przedmiot i zakres pedagogiki specjalnej; podstawowe pojęcia T2 Pedagogika specjalna jako nauka interdyscyplinarna. Związki pedagogiki specjalnej z innymi dziedzinami wiedzy T3 Subdyscypliny pedagogiki specjalnej T4 Istotne problemy podmiotu i potrzeby specjalne w kontekście specjalnych oddziaływań pedagogicznych. T5 Podmiotowość pedagogice specjalnej T6 Postawy społeczne wobec osób ze specjalnymi potrzebami. T7 Aksjologiczne aspekty procesu integracji T8 Uczestnictwo społeczne w kulturze podstawą rehabilitacji, edukacji i twórczej aktywności osób ze specjalnymi potrzebami. T9 Podstawowe zasady edukacji i integracji osób ze specjalnymi potrzebami w kontekście ich sytuacji życiowych i społecznego funkcjonowania. T10 Formy wsparcia rodzin osób ze specjalnymi potrzebami T11 Instytucjonalne i pozainstytucjonalne oddziaływania pedagogiki specjalnej. T12 Etyczne i prawne regulacje w zakresie oddziaływań pedagogiki specjalnej
Literatura podstawowa: 1. Chrzanowska I., <i>Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności</i>, Kraków 2018; 2. Deutsch Smith D., <i>Pedagogika Specjalna</i>, cz. 1, 2, Warszawa 2008; 3. Dykcik W. (red.), <i>Pedagogika specjalna</i>, Poznań 2006; 4. Krause A., <i>Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej</i>, Kraków 2011.
Literatura uzupełniająca: 1. Błeszyński J. <i>Pedagogika specjalna</i>. [w:] B. Śliwerski (red.) <i>Pedagogika</i> , T.3, Gdańsk 2006; 2. Dąbrowska-Jabłońska I., <i>Terapia pedagogiczna: wybrane zagadnienia teoretyczne i praktyczne</i>. Opole 2012; 3. Kosakowski Cz., Krause A. (red.), <i>Rehabilitacja, opieka i edukacja specjalna w perspektywie zmian</i>, Olsztyn 2004; 4. Kupisiewicz M. <i>Problematyka pedagogiki specjalnej na łamach czołowych polskich periodyków pedagogicznych po II wojnie światowej</i>, Warszawa 2005.
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 ocena aktywności studenta na zajęciach P1 test wiedzy
Efekty uczenia się dla przedmiotu³

³ Efekty uczenia się dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego			
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym terminologię z zakresu pedagogiki specjalnej oraz jej odniesienia do innych nauk humanistycznych i społecznych.	K_W01			
E2_W	Student ma zaawansowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki specjalnej, zorientowaną na zastosowania praktyczne w działalności rehabilitacyjnej, edukacyjnej, terapeutycznej i resocjalizacyjnej.	K_W02			
E3_W	Student ma zaawansowaną wiedzę o systemach wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ich specyfice i procesach w nich zachodzących.	K_W03			
E4_U	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych.	K_U02			
E5_U	Student potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności rehabilitacyjnej, edukacyjnej, terapeutycznej, resocjalizacyjnej.	K_U12			
E6_U	Student posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych, właściwych dla pedagogiki specjalnej, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.	K_U06			
E7_K	Student jest wrażliwy na problemy z obszaru pedagogiki specjalnej, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne, resocjalizacyjne.	K_K05			
E8_K	Student ma wiedzę na temat zasad i norm etycznych w obszarze oddziaływań pedagogiki specjalnej.	K_K04			
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1, C2	T1, T2, T3, T7, T12	Mk1	P1
E2_W	K_W02	C2, C3, C4	T1. – T7. T10, T12.	Mk1	P1
E3_W	K_W03	C2	T12	Mk1	P1
Umiejętności					

E4_U	K_U02	C3, C4, C5	T2 – T4, T8, T9 – T11	Mk2, Mk3	F1
E5_U	K_U12	C4, C5, C6	T6 – T11	Mk2, Mk3	F1
E6_U	K_U06	C3, C4, C, C6	T9 – T12	Mk2, Mk3	F1
Kompetencje					
E7_K	K_K05	C1 – C6	T1 – T12	Mk1 – Mk3	F1, P1
E8_K	K_K04	C1 – C6	T1 – T12	Mk1 – Mk3	F1, P1
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych	niestacjonarnych		
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim	10	12		
Ćwiczenia		20	12		
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat					
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	10		
	Rozwiązywanie zadań i problemów		6		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu				
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń				
	Przygotowanie się do zaliczenia	10	10		
	Inne (jakie?)				
Sumaryczna liczba godzin		50			
Liczba punktów ECTS		2			

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć¹: Warsztaty
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Edukacja środowiskowa	
Cele kształcenia: C1. Przekazanie wiedzy na temat znaczenia edukacji środowiskowej w kształtowaniu lokalnych społeczności C2. Przekazanie wiedzy na temat czynników wpływających na kształtowanie lokalnych społeczności C3. Kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu edukacji środowiskowej do efektywnej pracy w środowisku C4. Kształtowanie kompetencji zawodowych	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Ws2.	
Metody kształcenia: Mk1. Opis Mk2. Metody problemowe (metoda design thinking, Projekt edukacyjny z zastosowaniem metody WebQuest) Mk3. Elementy e-learningu	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Edukacja środowiskowa – wprowadzenie do przedmiotu T2. Edukacja środowiskowa – pojęcie środowiska, przekształcania środowiska T3. Rola jednostki w edukacji środowiskowej (lider, animator, obserwator, kontestator, konsument) T4. Potencjał społeczno-kulturowy a zmiana społeczna	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

T5. Miejsce, lokalność, regionalizm		
T6. Edukacja środowiskowa i pamięć społeczna		
T7. Globalizacja a edukacja środowiskowa		
Literatura podstawowa: 1. Cichy D., (red.), Edukacja środowiskowa dla społeczności lokalnej, Radom, Warszawa 2006; 2. Kurantowicz e., O uczących się społecznościach, Wrocław 2007 3. Jałowiecki B., Łukowski W., (red.), Społeczności lokalne. Teraźniejszość i przyszłość, Warszawa 2006 4. Skrzypczak B., Mołda S., (red.), Ośrodek kultury i aktywności lokalnej. W poszukiwaniu modelu instytucji społecznościowej, Warszawa 2003; 5. Theiss W., Skrzypczak B., (red.), Edukacja i animacja społeczna w środowisku lokalnym, Warszawa 2006.		
Literatura uzupełniająca: 1. Hensler P., Skrzypczak B., (red.), Kim jest animator społeczny, Warszawa 2006 2. Łukowski W., Społeczne tworzenie ojczyzn, Studium tożsamości mieszkańców Mazur, Warszawa 2002, 3. Bańka A., Społeczna psychologia środowiskowa, Warszawa 2002, 4. Mendel M., (red.), Animacja współpracy środowiskowej na wsi, Toruń 2005.		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 przygotowanie do zajęć F2 aktywność na zajęciach, prace zaliczeniowe P1 egzamin praktyczny (projekt)		
Efekty uczenia się dla przedmiotu²		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i charakteryzuje znaczenie podstawowych pojęć z zakresu edukacji i animacji środowiskowej.	K_W01
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i opisuje rolę animatora społecznego w środowisku lokalnym i jego zmianie, a także udział i znaczenie społeczności w tworzeniu przyjaznego środowiska.	K_W11
E3_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym i rozumie znaczenie miejsca, odwołanie się do przeszłości i przyszłości w kontekście budowania społeczności lokalnych.	K_W08
E4_U	Student potrafi wskazać elementy świadczące o interdyscyplinarności edukacji środowiskowej w zmieniających się środowiskach.	K_U02

² Efekty kształcenia dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

E5_U	Student potrafi pełnić role lidera, dostrzega i wykorzystuje potencjał jednostek i grup w zmieniających się okolicznościach społecznych, kulturowych i gospodarczych.				K_U11
E6_U	Student potrafi analizować, badać i oceniać funkcjonowanie społeczności lokalnych, potrafi dobrać metody i sposoby ich aktywizacji.				K_U03
E7_K	Student określa potrzebę permanentnego rozwijania kompetencji pozwalających na bycie liderem w grupach społecznych.				K_K01
E8_K	Student jest świadomy potrzeby projektowania zadań związanych z kształtowaniem środowiska lokalnego.				K_K03
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1, T2	Mk1	P1
E2_W	K_W11	C1	T3, T4	Mk1	P1
E3_W	K_W08	C2	T5, T6, T7	Mk1	P1
Umiejętności					
E4_U	K_U02	C3	T1, T2	Mk2, Mk3	F1, F2, P1
E5_U	K_U11	C3	T3, T4	Mk2, Mk3	F1, F2, P1
E6_U	K_U03	C3	T3 – T7	Mk2, Mk3	F1, F2, P1
Kompetencje					
E7_K	K_K01	C1 – C4	T1 – T7	Mk1 – Mk3	F1, F2, P1
E8_K	K_K03	C1 – C4	T1 – T7	Mk1 – Mk3	F1, F2, P1
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć		Forma aktywności studenta		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
				stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład		Kontakt z nauczycielem			

Ćwiczenia	akademickim	35	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	10
	Rozwiązywanie zadań i problemów		10
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	10	10
	Inne (jakie?)......		
Sumaryczna liczba godzin		50	
Liczba punktów ECTS		2	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: B_Grupa zajęć kierunkowych	Forma zajęć: <i>Ćwiczenia</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Edukacja medialna	
Cele kształcenia: C1. Przekazanie wiedzy na temat znaczenia odbioru mediów, informacji i treści oraz mądrego i odpowiedzialnego korzystania z nich, a także rozumienia otoczenia medialnego i zasad rządzących światem nowych mediów, w tym niebezpieczeństwa i zagrożenia, C2. Przekazanie wiedzy na temat znaczenia technologii w funkcjonowaniu społeczeństwa i związane z nią procesy społeczne, komunikacyjne, wybory etyczne i życiowe, C3. Kształtowanie umiejętności wykorzystania dostępu do zasobów i aktywności edukacyjnej w świecie mediów wszystkim uczącym się, także tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, C4. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii cyfrowych	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Ws2.	
Metody kształcenia: Mk1. Interaktywny wykład problemowy Mk2. Metody problemowe (metoda design thinking, Projekt edukacyjny z zastosowaniem metody WebQuest) Mk3. Elementy e-learningu	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Historia rozwoju mediów i ich wpływu na funkcjonowanie społeczeństwa. Przemiana cywilizacyjna w kontekście rozwoju interaktywnych mediów elektronicznych i jej wpływ na życie współczesnych. Rozwój społeczeństwa informacyjnego. Znaczenie technologii w funkcjonowaniu społeczeństwa i związane z nią procesy społeczne, komunikacyjne, wybory etyczne i życiowe. Znaczenie odbioru mediów, informacji i jej treści oraz mądrego i odpowiedzialnego korzystania z nich, a także rozumienia otoczenia medialnego i zasad rządzących światem nowych mediów, w tym	

niebezpieczeństwa i zagrożenia.

T2. Korzystanie z technologii cyfrowych, by stymulować aktywne i kreatywne zaangażowanie uczących się w konkretne zadania, wykorzystanie technologii cyfrowych w strategiach pedagogicznych, które wspierają rozwój kompetencji przekrojowych, w tym współpracę, komunikację, krytyczne i analityczne myślenie oraz twórczą ekspresję uczących się.

T2. Rola mediów cyfrowych w życiu ludzi, sposób korzystania z mediów oraz szanse i ryzyka się z tym wiążące, sposób stosowania przez dzieci, młodzież i dorosłych mediów w sytuacjach edukacyjnych i społecznych, np. na lekcji, na przerwach, w czasie nauki w domu, spędzając czas z przyjaciółmi, czy w czasie wolnym.

T3. Kompetencje medialne, informacyjne i cyfrowe, krytyczne rozumienie mediów i całego otoczenia medialnego w odpowiedzi na zachodzące w dzisiejszym świecie zmiany technologiczne, a przede wszystkim społeczne i kulturowe oraz umiejętność korzystania z technologii i mediów w sposób aktywny i twórczy. Kompetencje niezbędne do samodzielnego i wspólnie z innymi zdobywania wiedzy, a także wykorzystywanie ich w edukacji, życiu społecznym, kulturalnym i zawodowym.

T4. Rola wychowawcy jako przewodnika w świecie nadmiaru informacji, prowadzącego zajęcia edukacyjne i stosującego takie zadania i sposoby oceniania, by uczniowie potrafili wyrażać swoje potrzeby informacyjne, uczące szukania informacji i korzystania z zasobów w środowisku cyfrowym, organizowania, przetwarzania, analizowania i interpretowania informacji, a także porównywania i krytycznej oceny wiarygodności informacji i źródeł. Zapewnienie dostępu do zasobów i aktywności edukacyjnej w świecie mediów wszystkim uczącym się, także tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

T5. Rola edukatora osób tworzących środowisko wychowawcze uczniów, który potrafi konstruktywnie odpowiedzieć na obawy innych nauczycieli i rodziców związane z korzystaniem z mediów. Projektowanie i prowadzenie działań wspierających środowiska wychowawcze (opiekunów, rodziców) w realizacji zadań związanych z kształtowaniem kultury medialnej młodego pokolenia.

T6. Projektowanie i prowadzenie zajęć edukacyjnych, stosując takie zadania i sposób oceniania, by dzieci umiały wykorzystywać media cyfrowe do wyrażania siebie oraz modyfikowania i tworzenia treści cyfrowych w różnych formach przestrzegając prawa autorskiego i licencji odnoszących się do treści cyfrowych, skutecznie chronić poufne treści cyfrowe, szanując oraz poprawnie stosując zasady prywatności i prawa autorskiego.

T7. Korzystanie z mediów, informacji i narzędzi cyfrowych w obywatelskim zaangażowaniu w sprawy szkoły, gminy, regionu, Polski, a także Europy i świata, sposób w jaki mogą wpływać na życie szkoły oraz społeczności lokalnej i aktywizować je przy pomocy mediów cyfrowych i technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Literatura podstawowa:

1. J. Izdebska, Dziecko w świecie mediów elektronicznych, Teoria, badania, edukacja medialna. Wydawnictwo Uniwersyteckie TRANS HUMANA, Białystok 2007.
2. M. Jędrzejko, D. Morańska, Cyfrowi Tubylecy. Socjopedagogiczne aspekty nowych technologii cyfrowych, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Dąbrowa Górnicza 2013.
3. Cyfrowe dzieci. Zjawisko, uwarunkowania, kluczowe problem. Red. nauk. S. Bębas, M. Jędrzejko, K. Kasprzak, A. Szwedzik, A. Taper, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa-

Milanówek 2017.

4. Patologie w cyberprzestrzeni. Red. nauk. Danuta Morańska, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Dąbrowa Górnicza 2015.
5. T. Goban-Klas, Cywilizacja medialna. Geneza, ewolucja, eksplozja, WSiP, Warszawa 2005.
6. Multimedialny wymiar edukacji, Red. nauk. Danuta Morańska, K. Wójcik, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Dąbrowa Górnicza 2015.
7. Edukacja w cyberprzestrzeni. Nowe wyzwania i problem badawcze, Red. nauk. Danuta Morańska, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Dąbrowa Górnicza 2014.
8. <https://edukacjamedialna.edu.pl/>

Literatura uzupełniająca:

1. Współczesna technologia informacyjna i edukacja medialna. Red. nauk. T. Lewowicki, B. Siemieniecki, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2004. *Digital News Report 2018*, Nic Newman with Richard Fletcher,
2. Antonis Kalogeropoulos, David A. L. Levy and Rasmus Kleis Nielsen, Oxford 2018, link: <http://media.digitalnewsreport.org/wp-content/uploads/2018/06/digital-news-report-2018.pdf?x89475>
3. *EU Kids Online 2018*
(https://fundacja.orange.pl/files/user_files/EU_Kids_Online_2019_v2.pdf)
4. *Nastolatki 3.0, 2019*, NASK <https://www.nask.pl/pl/aktualnosci/wydarzenia/wydarzenia-2019/1539,Mlode-smartfony-jak-sie-zyje-z-internetem-w-kieszeni.html>

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 obecność i przygotowanie do zajęć

P1 aktywność na zajęciach, prace zaliczeniowe

P2 egzamin praktyczny (projekt)

Efekty uczenia się dla przedmiotu¹

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i charakteryzuje znaczenie odbioru współczesnych mediów, informacji i treści oraz mądrego i odpowiedzialnego korzystania z nich, a także rozumienia otoczenia medialnego i zasad rządzących światem nowych mediów, w tym niebezpieczeństwa i zagrożenia	K_W01
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i opisuje rolę, jaką media cyfrowe odgrywają w życiu młodych ludzi, w jaki sposób młodzi ludzie korzystają z mediów oraz jakie szanse i ryzyka się z tym wiążą, w jaki sposób dzieci i młodzież stosują	K_W17

¹ Efekty kształcenia dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

	media w sytuacjach edukacyjnych i społecznych, np. na lekcji, na przerwach, w czasie nauki w domu, spędzając czas z przyjaciółmi, czy w czasie wolnym	
E3_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i wyjaśnia potrzebę kształcenia kompetencji medialnych, informacyjnych i cyfrowych, zwłaszcza w obszarze krytycznego rozumienia mediów i całego otoczenia medialnego w odpowiedzi na zachodzące w dzisiejszym świecie zmiany technologiczne, a przede wszystkim społeczne i kulturowe oraz umiejętności korzystania z technologii i mediów w sposób krytyczny, aktywny i twórczy	K_W07
E4_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i określa rolę nauczyciela jako przewodnika w świecie nadmiaru informacji, prowadząc zajęcia edukacyjne i stosując takie zadania i sposoby oceniania, by uczący się umieli wyrażać swoje potrzeby informacyjne, uczącego szukania informacji i zasobów w środowisku cyfrowym, organizowania, przetwarzania, analizowania i interpretowania informacji, a także porównywania i krytycznej oceny wiarygodności informacji i źródeł	K_W12
E5_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i definiuje rolę nauczyciela jako edukatora osób tworzących środowisko wychowawcze uczniów, który potrafi konstruktywnie odpowiedzieć na obawy innych nauczycieli i rodziców związane z korzystaniem z mediów	K_W01
E6_U	Student przedstawia możliwości dostępu do zasobów i aktywności edukacyjnej w świecie mediów wszystkim uczącym się, także tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	K_U02
E7_U	Student wskazuje przykłady korzystania z technologii cyfrowych, by stymulować aktywne i kreatywne zaangażowanie uczących się w konkretne zagadnienia, wykorzystania technologii cyfrowych w strategiach pedagogicznych, które wspierają rozwój kompetencji przekrojowych, w tym współpracę, komunikację, krytyczne i analityczne myślenie oraz twórczą ekspresję uczących się	K_U03
E8_U	Student projektuje działania, które mogą zapewnić uczącym się fizyczny, psychiczny i społeczny dobrostan w związku właściwym i niewłaściwym korzystaniem z różnych mediów, w tym z technologii cyfrowych	K_U10
E9_U	Student projektuje zajęcia edukacyjne, stosując zadania, by dzieci umiały wykorzystywać media cyfrowe do wyrażania siebie oraz modyfikowania i tworzenia treści cyfrowych w różnych formach przestrzegając prawa autorskiego i licencji odnoszących się do treści cyfrowych, skutecznie chronić poufne treści cyfrowe, szanując oraz poprawnie stosując zasady prywatności i prawa autorskiego	K_U03
E10_U	Student korzysta z mediów, informacji i narzędzi cyfrowych w obywatelskim zaangażowaniu w sprawy szkoły, gminy, regionu, Polski, a także Europy i świata, pokazując dzieciom, w jaki sposób można mieć wpływ na życie szkoły oraz	K_U17

	społeczności lokalnej i aktywizować je przy pomocy mediów cyfrowych i technologii informacyjno-komunikacyjnych				
E11_U	Student projektuje działania wspierające środowiska wychowawcze (opiekunów, rodziców) w realizacji zadań związanych z kształtowaniem kultury medialnej młodego pokolenia		K_U03		
E12_K	Student formułuje główne kierunki rozwoju nowych rozwiązań w zakresie nowoczesnych mediów i ich wpływu na życie społeczeństwa, w tym w zakresie edukacji		K_K01		
E13_K	Student określa potrzebę permanentnego rozwijania kompetencji umożliwiających sprawne korzystanie z możliwości stwarzanych przez nowe media oraz nowoczesne technologie w codziennym życiu i pracy zawodowej, w tym korzystanie z aplikacji i usług udostępnianych przez sieć komputerową (zasoby informacji, usługi komunikacyjne, formy kształcenia) oraz tworzenie własnych i otwartych zasobów edukacyjnych		K_K01		
E14_K	Student jest świadomy potrzeby projektowania zadań związanych z kształtowaniem kultury medialnej społeczeństwa (uczniów, ich rodziców i opiekunów) umożliwiając sprawne i korzystne dla jednostki i społeczeństwa funkcjonowanie w przestrzeni medialnej, w tym budowanie relacji w środowisku medialnym, kreatywne stosowanie mediów, przestrzeganie prawa, zasad etyki i wartości oraz bezpieczeństwa w komunikacji i mediach		K_K03		
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1, T2, T3	Mk1	F1
E2_W	K_W17	C1	T1, T2, T3	Mk1	F1
E3_W	K_W07	C2	T4	Mk1	F1
E4_W	K_W12	C2	T5	Mk1	F1
E5_W	K_W01	C2	T6	Mk1	F1
Umiejętności					
E6_U	K_U02	C3, C4	T7	Mk2, Mk3	F1
E7_U	K_U03	C3, C4	T7	Mk2, Mk3	F1

E8_U	K_U10	C3, C4	T7	Mk2, Mk3	P1
E9_U	K_U03	C3, C4	T7	Mk2, Mk3	F1
E10_U	K_U17	C3, C4	T8	Mk2, Mk3	P1
E11_U	K_U03	C3, C4	T7	Mk2, Mk3	P1
Kompetencje					
E12_K	K_K01	C1, C2, C3 C4	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8	Mk1 – Mk3	F1, P2
E13_K	K_K01	C1, C2, C3 C4	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8	Mk1 – Mk3	F1, P2
E14_K	K_K03	C1, C2, C3 C4	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8	Mk1 – Mk3	F1, P2
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych	niestacjonarnych		
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia		35	20		
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat					

Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	5	10
	Rozwiązywanie zadań i problemów	5	10
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	10
	Inne (jakie?)......		
Sumaryczna liczba godzin		50	
Liczba punktów ECTS		2	